

Európa môže byť úspešnejšia

Osvedčené postupy znižovania administratívneho zaťaženia

© iStockphoto

Európska komisia

Skupina nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia

Skupina nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia

Skupina nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia (ďalej len „skupina“) bola zriadená v roku 2007 s cieľom poskytovať Európskej komisii poradenstvo v otázkach implementácie akčného programu na znižovanie administratívneho zaťaženia v Európskej únii. Ide o nezávislú poradnú skupinu.

Skupina, ktorej predsedá bývalý premiér Bavorska Dr. Edmund Stoiber, pozostáva z 15 členov vybraných na základe ich odborných znalostí v oblasti inteligentnej regulácie, resp. v oblasti politiky, na ktorú sa vzťahuje akčný program. Patria medzi nich vedúci predstavitelia subjektov zodpovedných za boj s nadmernou byrokraciou na vnútroštátnej úrovni, zástupcovia priemyslu, malých a stredne veľkých podnikov (ďalej len „MSP“), sociálnych partnerov, ako aj environmentálnych a spotrebiteľských organizácií.

Hlavnou úlohou skupiny je poskytovať poradenstvo súvisiace s opatreniami na zníženie administratívneho zaťaženia. K dnešnému dňu prijala skupina viac ako 30 stanovísk k viac ako 300 návrhom zameraným na zníženie administratívneho zaťaženia podnikov. Podľa odhadov majú úspory potenciál prekročiť sumu 41 miliárd EUR ročne.

Najvýznamnejším prvkom rozšírenia mandátu z augusta 2010 je správa o osvedčených postupoch pri implementovaní právnych predpisov EÚ v členských štátoch najmenej zaťažujúcim spôsobom.

© Európska komisia

© Európska komisia

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.

Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2012.

ISBN 978-92-79-22508-6

doi:10.2792/26274

© Európska únia, 2012

Rozmnožovanie je povolené len pod podmienkou uvedenia zdroja.

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI (TCF)

Odkaz predsedu skupiny Dr. Edmunda Stoibera

Európska komisia

*„Európa musí
dať nápadom a
inováciám zelenú
a nie byrokratické
STOP.“*

Jedným z najjednoduchších a najrýchlejších spôsobov ako podporiť konkurencieschopnosť európskych podnikov je znížiť ich administratívne zaťaženie, čím sa značne ušetrí aj ich náklady.

Realizácia týchto úspor je navyše pomerne jednoduchá. Stačí, ak vlády riadne implementujú právne predpisy EÚ. Nevyžaduje si to budovanie žiadnych nových kapacít, ani presvedčanie širokého spektra spoločnosti o takejto potrebe. Členské štáty sa jednoducho môžu učiť jeden od druhého, a to z príkladov osvedčených postupov, ktoré sa tu uvádzajú. Európa musí dať nápadom a inováciám zelenú a nie byrokratické STOP.

Poznámka: Táto brožúra je zhrnutím dokumentu s názvom Európa môže byť úspešnejšia: správa o osvedčených postupoch pri implementovaní právnych predpisov EÚ v členských štátoch najmenej zaťažujúcim spôsobom.

Úvod

Európska únia predstavuje najväčší jednotný hospodársky priestor na svete a jej trvalý úspech závisí vo veľkej miere od zachovania stabilného právneho rámca vysokej kvality, ktorý je ľahko uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. Preskúvanie a zlepšovanie právneho rámca je nevyhnutným predpokladom trvalej globálnej konkurencieschopnosti Európy v rýchlo sa meniacom svetovom hospodárstve. Patrí sem aj odstránenie zbytočného administratívneho zaťaženia podnikov.

Čo je administratívne zaťaženie?

Administratívne zaťaženie znamená „dodatočné“ administratívne náklady spojené so zbieraním a poskytovaním informácií, ktoré by podniky za bežných okolností nemuseli vynakladať, ak by ich k tomu neviazala právna povinnosť. Hoci právna úprava je dôležitá a potrebná, tieto dodatočné náklady predstavujú pre podniky zaťaženie.

EÚ a administratívne zaťaženie

Tretina až polovica celkového administratívneho zaťaženia podnikov v Európe je údajne spôsobená právnou úpravou EÚ. V snahe znížiť toto zaťaženie spustila EÚ začiatkom roka 2007 akčný program na zníženie administratívneho zaťaženia (ďalej len „akčný program“). Cieľom akčného programu je do roku 2012 znížiť administratívne zaťaženie o 25 %. Podľa Komisie by dosiahnutie tohto cieľa mohlo v strednodobom horizonte viesť k zvýšeniu úrovne HDP v EÚ približne o 150 miliárd EUR.

Prečo sa deliť o osvedčené postupy?

Podľa Komisie takmer tretina administratívneho zaťaženia vyplývajúceho z právnych predpisov EÚ nie je spôsobená požiadavkami samotných právnych predpisov, ale ich nedostatočnou implementáciou. Inými slovami, efektívna implementácia právnych predpisov EÚ vo všetkých členských štátoch by mohla znížiť administratívne zaťaženie až o 40 miliárd EUR. Znížením administratívneho zaťaženia by sa okrem toho mohli podniky vo väčšej miere venovať svojim hlavným obchodným činnostiam a tak by sa zlepšila ich produktivita a celková konkurencieschopnosť v súlade so stratégiou Európa 2020, ktorej cieľom je dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Vysoký potenciál na zlepšenie: príklad z oblasti verejného obstarávania

Z nedávneho hodnotenia vyplýva, že priemerné trvanie postupov verejného obstarávania predstavuje v členských štátoch 77 až 241 dní a priemerné náklady predstavujú 22 až 93 človekodní. Tieto rozdiely poukazujú na to, že v niektorých členských štátoch je vysoký potenciál na zlepšenie.

Správa skupiny o osvedčených postupoch

Skupina prijala v novembri 2011 správu s názvom *Európa môže byť úspešnejšia: Správa o osvedčených postupoch pri implementovaní právnych predpisov EÚ v členských štátoch najmenej zaťažujúcim spôsobom*. V správe sa uvádzajú konkrétne príklady osvedčených postupov, ktoré navrhli predovšetkým samotné členské štáty. Príklady neboli vybrané na základe zemepisného zastúpenia, ale na základe ich možného vplyvu a charakteru, čoho príkladom môže byť inovatívnosť (napr. digitálne riešenia). Táto brožúra predstavuje zhrnutie celej správy a poskytuje výber príkladov, s ktorými sa možno podrobnejšie zoznámiť v uvedenej správe.

Na základe mnohých príkladov osvedčených postupov schválila skupina v záujme správnej implementácie právnych predpisov EÚ tieto odporúčania a vytvorila kontrolný zoznam.

„...implementácia právnych predpisov EÚ vo všetkých členských štátoch by mohla znížiť administratívne zaťaženie až o 40 miliárd EUR.“

Odporúčania

1. **Výmena osvedčených postupov:** mal by sa vytvoriť rámec pre pravidelnú a štruktúrovanú výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi.
2. **Spoločné zameranie všetkých inštitúcií:** všetky inštitúcie EÚ musia konať spoločne v záujme podporovania a uplatňovania inteligentnej regulácie a Komisia by mala nadviazať na akčný program v záujme uchovania jeho dynamiky.
3. **Zriadenie vnútroštátnej inteligentnej regulácie:** jednotlivé členské štáty by mali podporovať „agendu inteligentnej regulácie“ s cieľom presadiť implementáciu právnych predpisov najmenej zaťažujúcim spôsobom.
4. **Zmena kultúry:** kultúra vo vládnych orgánoch by sa mala naďalej meniť v záujme podpory implementácie právnych predpisov najmenej zaťažujúcim spôsobom.
5. **Inštitucionálna štruktúra:** vnútroštátna agenda inteligentnej regulácie by mala byť prvoradým záujmom vlády v záujme účinnejšej koordinácie medzi vládnymi orgánmi.
6. **Štruktúrovaný prístup k posúdeniam vplyvu:** návrhy na transpozíciu právnych predpisov EÚ, ktoré podnikom potenciálne spôsobujú administratívne zaťaženie, by mali byť predmetom posúdenia vplyvu.
7. **Náležité zohľadňovanie citeľného zaťaženia:** členské štáty by mali riešiť otázku citeľného zaťaženia pri transpozícii právnych predpisov EÚ.
8. **Osobitné zameranie na MSP alebo na mikropodniky:** v súlade so zásadou „najskôr myslieť na malých“ by sa mali vždy zvažovať implikácie nových právnych predpisov na každodenný život MSP a mikropodnikov.
9. **Stanovenie nových cieľov:** členské štáty by mali stanoviť nové kvantitatívne ciele na zníženie administratívneho zaťaženia, ktoré by nahradili staré ciele.
10. **Pridávanie dodatočných požiadaviek k právnym predpisom EÚ (tzv. gold-plating):** malo by sa predísť zbytočným administratívnym požiadavkám na podniky a zaťaženiu podnikov.
11. **Použitie existujúcich výnimiek, odchýlok alebo miernejších režimov v právnych predpisoch EÚ:** mali by sa uplatňovať existujúce výnimky, odchýlky alebo miernejšie režimy zmierňujúce zaťaženie, a to napr. v prípade MSP alebo mikropodnikov. V opačnom prípade by mali členské štáty uviesť dôvod.
12. **Elektronická verejná správa a digitálne riešenia:** nové technológie uľahčujú podnikom splniť si povinnosť poskytnutia informácií a zjednodušiť opätovné použitie existujúcich údajov.
13. **Prístupy založené na posúdení rizika:** mali by sa podporovať prístupy založené na riziku, pretože odmieňajú podniky, ktoré preukázateľne dodržiavajú právne úpravy.
14. **Vypracovanie vhodných usmernení pre podniky:** regulačné orgány by mali monitorovať skutočné správanie subjektov ovplyvnených právnymi predpismi a vypracovať úpravy a usmernenia, ktoré znižujú administratívne zaťaženie.
15. **Uplatnenie kontrolného zoznamu pre správnu implementáciu:** orgány by mali používať *kontrolný zoznam pre správnu implementáciu*, ktorý je k dispozícii na konci tejto brožúry, v záujme implementácie právnych predpisov EÚ v členských štátoch najmenej zaťažujúcim spôsobom.

Príklady osvedčených postupov

„Dlhá je cesta
cez pravidlá,
krátka a výdatná
cez príklady.“

Seneca ml., Epistula
Moralium ad Lucilium
(Etické listy Luciliovi)

Príklady osvedčených postupov uvedené ďalej v texte predstavujú výber zo 74 príkladov spomenutých v správe. Tieto príklady ponúkajú skratky na ceste k vnútroštátnej implementácii právnych predpisov EÚ, ktoré pomáhajú podnikom znížiť administratívne zaťaženie. Okrem toho môžu zjednodušiť prácu verejným orgánom. Uvedené príklady sa vzťahujú na viacero oblastí a pochádzajú z viacerých členských štátov.

Prierezové prístupy v oblasti správnej implementácie právnych predpisov EÚ

Prierezové prístupy (strany 4 a 5) sa týkajú správnej implementácie právnych predpisov EÚ vo všeobecnosti, nevzťahujú sa osobitne na konkrétny právny predpis.

© iStockphoto / veldeman photo brussel

Transpozícia právnych predpisov EÚ

Právne požiadavky môžu podnikom spôsobovať administratívne zaťaženie, najmä ak im konkurencia v iných členských štátoch nepodlieha. Preto niektoré členské štáty poskytujú na transpozíciu právnych predpisov EÚ konkrétne usmernenia, niekedy aj s osobitným zameraním na predchádzanie tzv. gold-platingu. Gold-plating predstavuje povinnosti, ktoré prekračujú rámec požiadaviek EÚ.

Príklad 1

Nový rámec pre transpozíciu v Spojenom kráľovstve

Vláda nedávno uverejnila hlavné zásady, ktoré musia pri transpozícii právnych predpisov EÚ dodržiavať všetky ministerstvá. Pri transpozícii smerníc sa od ministerstiev napríklad vyžaduje, aby vo svojich posúdeniach vplyvu podali vysvetlenie prípadného gold-platingu, ktoré musí preveriť výbor pre regulačnú politiku, a ktoré musí schváliť výbor pre zníženie regulácie. Súčasťou tohto postupu je preverovanie, či sa zachovávajú predchádzajúce britské normy, ktoré sú vyššie ako normy požadované smernicou EÚ.

Názov: Rámec pre transpozíciu

Krajina: Spojené kráľovstvo

Útvar štátnej správy: celá štátna správa

Prijaté opatrenie: zriadenie rámca pre transpozíciu právnych predpisov EÚ najmenej zaťažujúcim spôsobom

Skutočný alebo očakávaný výsledok: účinná implementácia, zníženie alebo odstránenie gold-platingu

Zameranie na MSP

Vo všeobecnosti platí, že povinnosť poskytnutia informácií zaťažuje vo vyššej miere MSP a predovšetkým najmenšie podniky. Väčšina MSP napríklad nemá z dôvodu svojej veľkosti vlastných pracovníkov so špecializovanými vedomosťami o všetkých regulačných záležitostiach. Kvôli tomuto nedostatku sa musí spoliehať na (potenciálne drahé) vonkajšie zdroje.

„...väčšina MSP napríklad nemá z dôvodu svojej veľkosti vlastných pracovníkov so špecializovanými vedomosťami o všetkých regulačných záležitostiach.“

Príklad 2

Monitorovanie pre MSP v Nemecku

Monitorovanie pre MSP poskytuje MSP nástroj na získavanie informácií o plánovaných iniciatívach v počiatočnom štádiu projektu, ako aj na zapojenie sa do aktivít a konzultácií. V spolupráci s organizáciami MSP preskúmava ministerstvo iniciatívy Komisie a označuje ich podľa ich relevantnosti vo vzťahu k MSP, pričom používa systém svetelnej signalizácie.

Vláda preposiela pripomienky MSP o spôsobe, ako možno riešiť ich obavy, ministerstvám zodpovedným za ďalší postup. Zoznam možno použiť ako základ diskusií s tvorcami politík a so zainteresovanými stranami.

Názov: Monitorovanie pre MSP

Krajina: Nemecko

Útvar štátnej správy: Spolkové ministerstvo hospodárstva a technológií

Prijaté opatrenie: poskytnutie malým a stredným

podnikom prehľadu iniciatív EÚ, ktoré Komisia označila podľa systému svetelnej signalizácie za relevantné pre MSP

Skutočný alebo očakávaný výsledok: znížené informačné zaťaženie MSP, väčšie povedomie o otázkach týkajúcich sa MSP

Lepšia alebo inteligentná regulácia

Programy lepšej alebo inteligentnej regulácie sú dobre etablované v mnohých členských štátoch a v niektorých prípadoch aj v regiónoch alebo miestnych orgánoch. Programy inteligentnej regulácie podporujú správnu implementáciu právnych predpisov EÚ, keďže sa od úradníkov očakáva, že sa o transpozíciu a implementáciu budú snažiť najmenej zaťažujúcim spôsobom. Dosiahnutie tohto cieľa je však kontinuálny proces, ktorý si vyžaduje kultúrnu zmenu.

Príklad 3

Značka dobrých služieb v Holandsku

Certifikát značky dobrých služieb vydaný skupinou pre reformu právnych predpisov určuje kvalitu služieb, ktoré obce poskytujú podnikom a poukazuje na aspekty pre zlepšenie.

Vďaka značke dobrých služieb spoločnosti vedia, čo môžu od obcí očakávať, a obce na základe štandardných meradiel vedia, v akej oblasti majú zlepšiť služby. Certifikát od novembra 2011 v plnej miere implementovalo 88 zo 418 holandských obcí a cieľom vlády je začiatkom roka 2012 zvýšiť toto číslo na 200 obcí pokrývajúcich 70 % obyvateľstva.

Názov: Značka dobrých služieb

Krajina: Holandsko

Útvar štátnej správy: obce

Prijaté opatrenie: certifikácia založená na referenčnom rámci pre kvalitu služieb

Skutočný alebo očakávaný výsledok: zlepšená úroveň služieb, väčšia transparentnosť

Elektronická verejná správa

Elektronická verejná správa znamená používanie informačných technológií verejnou správou vo vzťahu k podnikom, občanom alebo na účely jej vnútorného riadenia. Jej cieľom je, aby verejná správa poskytovala lepšie služby a aby sa zabezpečila lepšia interakcia s občanmi a podnikmi a zjednotili sa administratívne postupy.

Iniciatívy majú podobu od výlučne informatívnych webových stránok po moderné portály, na ktorých možno administratívne postupy a podávanie správ realizovať elektronicky. Dôležitým aspektom je v tejto súvislosti otázka, či verejné orgány môžu opätovne použiť údaje, ktoré už majú.

„Dôležitým aspektom je v tejto súvislosti otázka, či verejné orgány môžu opätovne použiť údaje, ktoré už majú.“

Lovec administratívneho zaťaženia

Príklad 4

Zákaz zhromažďovania duplicitných údajov v Estónsku

V minulosti museli podniky predkladať rovnaké údaje vo viacerých správach a údaje sa predkladali na papieri alebo v inom formáte, ktorý neumožňoval automatické spracovanie údajov.

V roku 2010 sa zaviedol systém na predkladanie výročných správ elektronicky a uložil sa zákonný zákaz zhromažďovania duplicitných údajov. Nový systém umožňuje automatický prenos údajov do estónskeho štatistického prehľadu podnikov (EKOMAR), aby sa štatistické správy mohli vytvárať automaticky.

Názov: Zákaz zhromažďovania duplicitných údajov
Krajina: Estónsko

Útvar štátnej správy: Ministerstvo hospodárskych záležitostí a komunikácie, Ministerstvo financií, Estónsky štatistický úrad, celá štátna správa

Prijaté opatrenie: elektronické podávanie výročných správ, zákaz zhromažďovania duplicitných údajov

Skutočný alebo očakávaný výsledok: znížené administratívne zaťaženie podnikov, väčšia automatizácia a efektívnosť v rámci štátnych služieb

Príklad 5

Povinná digitálna komunikácia v Dánsku

Niektoré členské štáty idú nad rámec jednoduchej podpory digitálnych postupov a zavádzajú digitalizáciu ako povinnosť. Napríklad podľa dánskej stratégie pre elektronickú verejnú správu sa od roku 2013 budú všetky listy podnikom zasielať digitálne a do roku 2015 sa vybrané digitálne systémy na podávanie správ stanú povinné.

Všetky správy podnikov adresované dánskym orgánom budú centralizované na jednej webovej lokalite (www.virk.dk).

Názov: Povinná digitálna komunikácia

Krajina: Dánsko

Útvar štátnej správy: celá štátna správa

Prijaté opatrenie: povinná digitalizácia komunikácie a podávania správ

Skutočný alebo očakávaný výsledok: znížené administratívne zaťaženie, zlepšená úroveň štátnej služby, väčšia automatizácia a efektívnosť v rámci štátnych služieb, lepšia komunikácia

Priemerné náklady postupov verejného obstarávania v členských štátoch (v človekodňoch pre orgány a podniky)

	Najlepší výsledok	Najhorší výsledok	Rozdiel
Orgány	11	68	57
Podniky	10	43	33
Orgány a víťazný podnik spolu	22	93	71

„Podiel elektronického verejného obstarávania v Portugalsku je 75 % (2010), zatiaľ čo priemer EÚ sa odhaduje na menej ako 5 %.“

Príklad 6

Digitalizované verejné obstarávanie v Portugalsku

Od roku 2009 sa postupy verejného obstarávania v Portugalsku musia realizovať prostredníctvom elektronickej platformy (www.ancp.gov.pt). Podiel elektronického verejného obstarávania v Portugalsku je 75 % (2010), zatiaľ čo priemer EÚ sa odhaduje na menej ako 5 %.

Názov: Verejné obstarávanie

Krajina: Portugalsko

Útvar štátnej správy: celá štátna správa

Prijaté opatrenie: elektronický postup verejného obstarávania

Skutočný alebo očakávaný výsledok: znížená byrokracia a administratívne náklady, zvýšená transparentnosť a konkurencieschopnosť

Príklad 7

Systém príspevkov bez vyplňovania žiadostí v sektore hovädzieho dobytku v Španielsku

Aby poľnohospodári získali poľnohospodárske platby museli v minulých rokoch vyplniť jednotlivé žiadosti ručne a uviesť v nich identifikačné čísla svojich zvierat, čo viedlo k značnému počtu chýb. V súčasnosti žiadajú poľnohospodári o pomoc pre všetky zvieratá, ktoré k určitému dátumu spĺňajú podmienky na jej získanie na základe údajov obsiahnutých v počítačovej databáze hovädzieho dobytku.

Podobný systém vzťahujúci sa na dôležitejšie platby by mohol usporiť len v samotnom poľnohospodárskom sektore na úrovni EÚ niekoľko stoviek miliónov EUR ročne.

Názov: Systém príspevkov bez vyplňovania žiadostí

Krajina: Španielsko

Útvar štátnej správy: Ministerstvo životného prostredia, vidieckych a námorných záležitostí

Prijaté opatrenie: systém príspevkov bez vyplňovania žiadostí

Skutočný alebo očakávaný výsledok: úspory vo výške 50 EUR ročne na poľnohospodára

Medzivládna/cezhraničná spolupráca

Jeden z hlavných cieľov EÚ je zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu. Na tieto účely sa prijali opatrenia, ktoré v rámci EÚ harmonizujú požiadavky na zníženie administratívnych prekážok pre spoločnosti pôsobiace vo viac ako jednom členskom štáte.

© iStockphoto

Príklad 8

Grenzoffensive – cezhraničná iniciatíva pre MSP v Rakúsku, Českej republike a Nemecku

Iniciatíva Grenzoffensive sa zameriava na minimalizovanie alebo odstránenie administratívnych prekážok, ktorým čelia miestne MSP v prípade, že chcú svoje aktivity rozšíriť na druhú stranu hranice do susedných regiónov horného Rakúska, južných Čiech a Bavorska. Projekt sa sústreďuje na zjednodušenie poskytovania cezhraničných služieb a predovšetkým na postupy týkajúce sa vysielania pracovníkov. Na webovej lokalite (www.grenzoffensive.org) sú uvedené príslušné právne predpisy, vysvetlené sú postupy a k dispozícii sú tu všetky potrebné formuláre v elektronickej forme. Niektoré postupy medzi tromi regiónmi sa už odstránili, zatiaľ čo iné sa objasnili. V rámci iniciatívy Grenzoffensive sa MSP poskytujú aj semináre odbornej prípravy a poradenstvo.

Názov: Grenzoffensive

Krajiny: Rakúsko, Česká republika, Nemecko

Útvár štátnej správy: iniciatíva realizovaná prostredníctvom regionálnych obchodných komôr

Prijaté opatrenie: minimalizovať alebo odstrániť prekážky cezhraničného obchodu, ktorým čelia MSP

Skutočný alebo očakávaný výsledok: odstránenie alebo objasnenie postupov, odborná príprava a poradenstvo pre viac ako 2 500 MSP

Využívanie alternatívnych možností alebo miernejších režimov

Právne predpisy EÚ často poskytujú alternatívne možnosti alebo miernejšie režimy, ktoré sú pre podniky menej náročné. Napríklad v oblasti kohéznych fondov umožňujú zmeny a doplnenia v záujme zníženia administratívneho zaťaženia príjemcov a riadiacich orgánov zjednodušenie výpočtu nákladov a prispievajú k efektívnejšiemu a lepšiemu využívaniu finančných prostriedkov.

Príklad 9

Operačný program Flámsko v Belgicku

Operačný program pre kohézne fondy využíva možnosť zjednodušeného účtovania nákladov stanovených v nariadeniach. Tieto zjednodušené možnosti sa ľahko oznamujú a kontrolujú a z hľadiska využitia sú časovo menej náročné. Vytvára sa tak väčší časový priestor na vypracovanie, monitorovanie a podporu obsahu a výsledkov projektov a programov.

Názov: Operačný program Flámsko

Krajina: Belgicko

Útvár štátnej správy: regionálna správa

Prijaté opatrenie: využitie možností zjednodušeného účtovania nákladov

Skutočný alebo očakávaný výsledok: účinnejšie riadenie projektov a programov

Priame zapojenie zainteresovaných strán a koncových používateľov

Priame zapojenie zainteresovaných strán a koncových používateľov má pri vývoji právnych predpisov a dosahovaní lepšej a inteligentnej regulácie značný význam. Zapojenie zainteresovaných strán zabezpečuje, aby sa zohľadnili všetky jednotlivé aspekty legislatívnej iniciatívy, zatiaľ čo zapojením koncových používateľov sa zabezpečuje zameranie na tých, ktorí budú predmetom praktického uplatňovania právnych predpisov.

© iStockphoto

Príklad 10

Program pre zber podnikových údajov vo Fínsku

S cieľom znížiť zaťaženie podnikov vyplývajúce z podávania správ, zlepšiť úroveň služieb pre podniky a získať vyššiu kvalitu údajov zaviedol Fínsky štatistický úrad program pre zber podnikových údajov.

Súčasťou programu je vytvoriť lepšie vzťahy s veľkými a celosvetovo pôsobiacimi spoločnosťami. Na tieto účely bola v roku 2009 zriadená pracovná skupina zameraná na veľké podniky. Koordinátori z personálu Fínskeho štatistického úradu úzko spolupracujú s poskytovateľmi údajov z veľkých podnikov. Fínsky štatistický úrad a zástupcovia fínskych podnikov takisto riadia stálu kontaktnú skupinu, v ktorej sa diskutuje o návrhoch právnych predpisov.

Názov: Zber podnikových údajov

Krajina: Fínsko

Útvar štátnej správy: Fínsky štatistický úrad

Prijaté opatrenie: zapojenie podnikov do zberu údajov a vytvárania právnych predpisov

Skutočný alebo očakávaný výsledok: zefektívnenie podávania správ

Príklady vhodných usmernení alebo modelových riešení odbornej prípravy

Aby sa mohli právne predpisy dodržiavať, musia im tí, ktorých sa týkajú, rozumieť. V niektorých prípadoch si to môže dokonca vyžadovať dostupnosť usmernení v rôznych jazykoch. S cieľom znížiť administratívne zaťaženie podnikov skupina opakovane poukázala na význam dostupných a zrozumiteľných usmernení (v ideálnom prípade aj s praktickými príkladmi). Vhodné usmernenia okrem svojich ďalších výhod môžu spoločnostiam pomôcť vykonávať určité úlohy bez toho, aby bolo nutné prácu zadať (nákladným) externým odborníkom.

Príklad 11

Iniciatíva BeSMART! v Írsku

Dodržiavanie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa posudzovania rizika a bezpečnosti stálo Írske podniky v roku 2009 takmer 235 miliónov EUR. Mnoho spoločností sa navyše v snahe dodržiavať právne predpisy spoliehalo na externých odborníkov a mnoho menších spoločností ich nedodržiavalo v plnej miere.

Aby sa tieto záležitosti vyriešili, vytvorili Írske orgány zjednodušené usmernenia pre malé podniky. Vznikol elektronický nástroj na posúdenie rizika a na vyhlásenie bezpečnosti s názvom BeSMART!. Tento nástroj umožňuje malým podnikom riadiť bezpečnosť vlastným personálom a pritom v plnej miere dodržiavať zákony.

Názov: BeSMART!

Krajina: Írsko

Útvar štátnej správy: Írska vláda

Prijaté opatrenie: elektronický nástroj na posúdenie rizika a na vyhlásenie o bezpečnosti

Skutočný alebo očakávaný výsledok: poverenie malých podnikov riadením bezpečnosti vlastným personálom namiesto prenechávania tejto záležitosti (drahým) konzultantom

Kontrolný zoznam pre správnu implementáciu právnych predpisov EÚ

Skupina využila prípravu tejto správy na vytvorenie kontrolného zoznamu pre správnu implementáciu právnych predpisov EÚ. Skupina odporúča, aby orgány používali kontrolný zoznam, aby sa v čo najväčšej miere vyhli administratívnym požiadavkám, ktoré spôsobujú administratívne zaťaženie. Kontrolný zoznam obsahuje deväť bodov.

✓ 1. Cieľ právnych predpisov EÚ

Bol cieľ právnych predpisov EÚ jasne stanovený a oznámený podnikom a príslušným zainteresovaným stranám?

Mohlo by sa okrem znenia právneho predpisu použiť na objasnenie cieľov posúdenie vplyvu vypracované Komisiou?

✓ 2. Výmena informácií o osvedčených postupoch – pohľad za hranice

Implementovali sa právne predpisy EÚ v iných členských štátoch – možno sa z tejto implementácie poučiť? Poskytuje pravidelná výmena osvedčených postupov potenciál na zlepšovanie v budúcnosti?

✓ 3. Použitie posúdení vplyvov a hodnotení na vnútroštátnej úrovni

Vykonalo sa pred implementáciou navrhnutého právneho predpisu posúdenie vplyvu? Vyplynula z posúdenia vplyvu úroveň administratívneho zaťaženia, ktorú predstavuje navrhovaný právny predpis v porovnaní s možnými alternatívami?

Môžu sa skúsenosti z predchádzajúcich hodnotení vykonaných po implementácii právnych predpisov začleniť do procesu transpozície? Je riadne hodnotenie vplyvu právneho predpisu po tom, ako nadobudne účinnosť, výslovne plánované?

✓ 4. Rozsah voľnosti pri implementácii

Koľko voľnosti ponechávajú právne predpisy EÚ vnútroštátnym orgánom, pokiaľ ide o ich implementáciu? V závislosti od rozsahu voľnosti pri implementácii:

- Existujú už vnútroštátne právne predpisy, ktoré môžu alebo musia byť nahradené právnymi predpismi EÚ?
- Môžu byť požiadavky začlenené do existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov? Existuje možnosť zosúladiť alebo vylepšiť existujúce vnútroštátne požiadavky v rovnakej alebo inej oblasti?
- Ako možno do prípravy vnútroštátnych právnych predpisov aktívne zapojiť koncových používateľov? Konkrétnejšie, možno do objasňovania rozsahu pôsobnosti a terminológie aktívne zapojiť koncových používateľov, aby sa zabezpečilo, že pre nich bude transpozícia zmysluplná?

✓ 5. Použitie odchýlok alebo miernejších režimov

Možno v záujme toho, aby implementácia predstavovala menšie administratívne zaťaženie, použiť odchýlky stanovené v právnych predpisoch EÚ?

Mali by sa vypracovať špeciálne ustanovenia pre novozaložené podniky, mikropodniky alebo iné skupiny zainteresovaných strán, ktoré by ich oslobodzovali od povinností alebo im poskytovali alternatívu znamenajúcu menšie administratívne zaťaženie?

✓ 6. „Aktívny“ alebo „pasívny“ gold-plating

V prípade, že vnútroštátne orgány rozhodli o implementácii právnych predpisov EÚ spôsobom, ktorý z procedurálneho alebo tematického hľadiska prekračuje rámec podstaty daného právneho predpisu, čím tento postup nadobúda charakter aktívneho gold-platingu, bola táto skutočnosť výslovne oznámená v dobe, keď bol právny akt predložený? Boli koncoví používatelia a iné zainteresované strany prizvané, aby sa k tejto otázke vyjadrili v rámci verejnej konzultácie?

V prípade, že právne predpisy EÚ nahradili existujúce vnútroštátne predpisy, skontrolovali orgány, či existujú nadbytočné alebo zbytočné vnútroštátne požiadavky, ktoré možno odstrániť, aby sa predišlo pasívnemu gold-platingu? A ak sa nakoniec prijalo rozhodnutie o ponechaní dodatočných požiadaviek, bola táto skutočnosť výslovne oznámená a skonzultovaná so zainteresovanými stranami a s koncovými používateľmi?

✓ 7. Použitie prístupov založených na posúdení rizika

Možno použiť prístup založený na posúdení rizika v prípade, že je to vhodné?

✓ 8. Implementácia so zameraním na koncových používateľov

Je možné implementovať právne predpisy EÚ spôsobom, ktorý predstavuje menšie administratívne zaťaženie pre koncových používateľov? Mohol by sa napríklad v rámci implementácie poskytnúť dostatočný čas na prispôbenie postupov a byrokracie alebo na zohľadnenie harmonogramov jednotlivých sektorov a období špičiek?

Zvažovali sa spoločné dátumy začatia uplatňovania, aby podniky mohli zmeniť postupy podávania správ iba v osobitných dňoch?

Sú niektoré ďalšie odporúčania z iniciatívy Small Business Act, ako napr. uplatňovanie tzv. MSP testu alebo zriadenie miesta jednotného kontaktu, relevantné pre túto implementáciu?

Môžu združenia zastupujúce dotknutých koncových používateľov zohrávať aktívnu úlohu pri informovaní svojich členov o otázke najlepšieho možného dodržiavania novej právnej úpravy a pri ich zapájaní do tejto otázky?

Mohli by sa pre koncových používateľov vytvoriť osobitné stimuly na dodržiavanie transponovaných právnych predpisov? Mohlo by ísť o odmenu dodržiavania týchto predpisov či poskytovanie osobitných usmernení podnikom zúčastňujúcich sa na pilotných projektoch, prípadne iné opatrenia.

✓ 9. Digitálne riešenia a opätovné využívanie údajov

Existuje nejaká digitálna aplikácia, prostredníctvom ktorej môžu podniky splniť svoje ohlasovacie povinnosti? Je možné vyvinúť nákladovo efektívnu aplikáciu ako súčasť už existujúceho všeobecného portálu, aby sa podnikom uľahčilo hľadanie a používanie tejto aplikácie?

Existuje priestor pre opätovné použitie údajov z existujúcich zdrojov?

Vyskytujú sa v právnom texte nejaké prekážky ako napr. požiadavka vlastnoručného podpisu alebo fyzickej prítomnosti, ktoré by zabraňovali uplatňovaniu digitálnych nástrojov?

Skupina nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia (Obsah tejto brožúry a názory, ktoré sa v nej uvádzajú, sú produktom skupiny nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia a nemusia nevyhnutne vyjadrovať stanovisko Európskej komisie.)

Európa môže byť úspešnejšia – Osvedčené postupy znižovania administratívneho zaťaženia
Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2012.

2012 – 16 s. – 17 x 24,5 cm

ISBN 978-92-79-22508-6

doi:10.2792/26274

Odkazy

Skupina nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívneho zaťaženia:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/smart-regulation/administrative-burdens/high-level-group/index_en.htm

Európa môže byť úspešnejšia: Správa o osvedčených postupoch pri implementovaní právnych predpisov EÚ v členských štátoch najmenej zaťažujúcim spôsobom:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/best_practice_report_en.htm

Lepšia právna úprava:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_sk.htm

Zníženie administratívneho zaťaženia:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/index_en.htm

Hodnotenie:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/evaluation/index_sk.htm

Kontroly účelnosti:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/evaluation/docs/fitness_check_en.pdf

Posúdenie vplyvu:

http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm

Minimalizovanie regulačného zaťaženia pre MSP:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/minimizing_burden_sme_EN.pdf

Kľúčové dokumenty týkajúce sa lepšej právnej úpravy:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/key_docs_en.htm

Kontaktné údaje

E-mail: ec-admin-burdens-reduction@ec.europa.eu

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky o Európskej únii.

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú prístup k číslam 00800 alebo tieto hovory fakturujú.)

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-79-22508-6

9 789279 225086

doi:10.2792/26274